

**ХУЛОСАИ ШУРОИ ДИССЕРТАТСИОНИИ 6D.КОА-014 НАЗДИ
ДОНИШГОҶИ ДАВЛАТИИ МОЛИЯ ВА ИҚТИСОДИ ТОҶИКИСТОН
БАРОИ ДАРЁФТИ ДАРАҶАИ ИЛМИИ ДОКТОРИ ИЛМҶОИ
ИҚТИСОДИ**

**Парвандаи аттестатсионии № _____
Қарори шурои диссертатсионӣ аз 21.06.2024, №42**

Барои сазовор донистани Раҳмонзода Зоир Файзалӣ, шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои дарёфти дараҷаи илмии доктори илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисосҳои: 08.00.00 – Илмҳои иқтисодӣ (08.00.09 – Методҳои математикӣ ва афзорӣ (инструменталӣ) дар иқтисодиёт); 08.00.05 – Иқтисодиёти соҳаҳои хизматрасонӣ (08.00.05.02 – Хизматрасонӣ дар соҳаҳои илм, маориф ва иҷтимоӣ).

Диссертатсияи Раҳмонзода Зоир Файзалӣ дар мавзӯи «Ташаккул ва рушди низоми идоракунии сифати хизматрасониҳои таълимӣ дар заминаи татбиқи технологияҳои иттилоотӣ ва усулҳои амсиласозӣ (назария, методология ва амалия)» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисосҳои: 08.00.00 – Илмҳои иқтисодӣ (08.00.09 – Методҳои математикӣ ва афзорӣ (инструменталӣ) дар иқтисодиёт); 08.00.05 – Иқтисодиёти соҳаҳои хизматрасонӣ (08.00.05.02 – Хизматрасонӣ дар соҳаҳои илм, маориф ва иҷтимоӣ) санаи 14 марти 2024 дар асоси хулосаи мусбати комиссияи ташхиси шурои диссертатсионӣ барои ҳимоя қабул карда шуд, суратмаҷлиси №53 Шурои диссертатсионии 6D.КОА-014-и назди Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон (Суроға: Ҷумҳурии Тоҷикистон, 734025, ш. Душанбе, кӯчаи Нахимов 64/14) ки он дар асоси фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 07 январи соли 2022, таҳти №13/шд таъсис дода шудааст.

Раҳмонзода Зоир Файзалӣ, 08-уми январи соли 1981 таваллуд шудааст, шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон. Номбурда соли 2003 шӯбаи рӯзонаи факултети соҳибкорӣ ва менеҷменти Донишқадаи соҳибкорӣ ва хизматро (ҳозира Донишгоҳи байналмилалӣ сайёҳӣ ва соҳибкорӣ Тоҷикистон) аз рӯи ихтисоси «Системаҳои ахборотӣ дар иқтисодиёт» хатм намудааст.

Диссертатсияи номзadiaшро соли 2011 дар мавзӯи «Ҷанбаҳои иҷтимоӣ-иқтисодии татбиқи технологияҳои иттилоотӣ дар соҳаи таҳсилоти олии касбӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» (Социально-экономические аспекты внедрения информационных технологий в сфере высшего профессионального образования Республики Таджикистан) таҳти роҳбарии д.и.ф.м., профессор Комилиён Ф.С. ҳимоя намуда, сазовори дараҷаи илмии номзadia иқтисодӣ гардидааст.

Аз соли 2011 то ин чониб дар баробари иҷрои корҳои гуногуни роҳбарӣ, давлатӣ ва ҷамъиятӣ фаъолияти илмию педагогиро қатъ накарда, дар доираи мавзӯи нави ба идоракунии сифати хизматрасониҳои таълимӣ бахшидашуда пажӯҳишу таҳқиқотро идома додааст. Солҳои 2020 – 2024 Вакили Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон буда, ҳамзамон дотсенти Кафедраи технология ва системаҳои информатсионӣ дар иқтисодиёти Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон махсуб меёфт. Аз 15.04.2024 инчониб дар вазифаи Ректори Муассисаи давлатии таълимии Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон қор мекунад ва дотсенти Кафедраи технология ва системаҳои информатсионӣ дар иқтисодиёти Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон мебошад.

Бо қарори Шурои олимони ДДМИТ аз 28.02.2017, №4/6.7 мавзӯи диссертатсияи доктории Раҳмонзода З.Ф. «Ташаккул ва рушди низоми идоракунии сифати хизматрасониҳои таълимӣ дар заминаи татбиқи технологияҳои иттилоотӣ (назария, методология ва амалия)» ба расмиёт дароварда шудааст.

Тибқи фармоиши ректори Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон таҳти №113/И – аз 18-уми ноябри соли 2020 ба ҳайси унвонҷӯ-докторанти кафедраи система ва технологияи иттилоотӣ дар иқтисодиёти Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон қабул гардидааст.

Бо қарори Шурои олимони ДДМИТ №8/4.10 аз (29.03.2023) ба номи мавзӯи диссертатсионӣ тағйирот бо таҳрири зерин «Ташаккул ва рушди низоми идоракунии сифати хизматрасониҳои таълимӣ дар заминаи татбиқи технологияҳои иттилоотӣ ва усулҳои амсиласозӣ (назария, методология ва амалия)» ворид намуда, ихтисоси дуюм илова гардида, ҳамзамон д.и.и., дотсент Шаропов Ф.Р. ба ҳайси мушовири илмӣ таъин карда шуд.

Мушовирони илмӣ: Комилиён Файзалӣ Саъдулло – доктори илмҳои физикаю математика, профессори информатикаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон аз рӯйи 08.00.00 – Илмҳои иқтисодӣ (08.00.09 – Методҳои математикӣ ва афзорӣ (инструменталӣ) дар иқтисодиёт). Мушовири дигар аз рӯйи ихтисоси 08.00.05 – Иқтисодиёти соҳаҳои хизматрасонӣ (08.00.05.02 – Хизматрасонӣ дар соҳаҳои им, маориф ва иҷтимоӣ) Шаропов Фарҳод Разоқович – доктори илмҳои иқтисодӣ, дотсент, аснои қабули қарори дахлдори Шурои диссертатсионӣ оид ба иҷозати ҳимоя, дар вазифаи муовини ректор оид ба илм ва робитаҳои байналмилалӣ Донишгоҳи давлатии тичорати Тоҷикистон қор мекард. Айни замон дар вазифаи муовини ректор оид ба рушди стратегӣ ва идоракунии сифати Донишгоҳи байналмилалӣ сайёҳӣ ва соҳибқорӣ Тоҷикистон фаъолият дорад.

Диссертатсияи Раҳмонзода Зоир Файзалӣ дар мавзӯи «Ташаккул ва рушди низоми идоракунии сифати хизматрасониҳои таълимӣ дар заминаи

табқиқ технологияҳои иттилоотӣ ва усулҳои амсиласозӣ (назария, методология ва амалия)» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи аз рӯйи ихтисосҳои: 08.00.00 – Илмҳои иқтисодӣ (08.00.09 – Методҳои математикӣ ва афзорӣ (инструменталӣ) дар иқтисодиёт); 08.00.05 – Иқтисодиёти соҳаҳои хизматрасонӣ (08.00.05.02 – Хизматрасонӣ дар соҳаҳои илм, маориф ва иҷтимоиёт) дар маҷлиси васеъ ва муштараки “Система ва технологияи иттилооти дар иқтисодиёт”, “Информатикаи амалӣ дар иқтисодиёт”, “Иқтисоди корхонаҳо ва соҳибкорӣ” ва “Иқтисоди рақамӣ ва логистика”-и ДДМИТ аз 7 апрели соли 2023, протоколи №04/1 бо иштироки мутахассисони даъватшуда муҳокима шуда, барои ҳимоя ба шурои диссертатсионӣ пешниҳод гардидааст.

Мушовирони илмӣ:

Комилиён Файзали Саъдулло, доктори илмҳои физикаю математика, профессор, профессори кафедраи информатикаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, аз рӯйи ихтисоси 08.00.00 – Илмҳои иқтисодӣ (08.00.09 – Методҳои математикӣ ва афзорӣ (инструменталӣ) дар иқтисодиёт);

Шаропов Фарҳод Разоқович, доктори илмҳои иқтисодӣ, дотсент, муовини ректор оид ба рушди стратегӣ ва идоракунии сифати Донишгоҳи байналмилалӣ сайёҳӣ ва соҳибкорӣ Тоҷикистон, аз рӯйи ихтисоси 08.00.05 – Иқтисодиёти соҳаҳои хизматрасонӣ (08.00.05.02 – Хизматрасонӣ дар соҳаҳои илм, маориф ва иҷтимоиёт).

Муқарризони расмӣ:

Қодиров Абдурахмон Лақимович, доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор, директори Институти илмӣ-тадқиқотии илмҳои табиатшиносӣ ва дақиқи Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Б. Ғафуров;

Мирсаидов Аврор Бобоевич, доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор, муовини директори Институти иқтисодиёт ва демографияи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон;

Муқаддасзода Фирдавс Муқаддас, доктори илмҳои иқтисодӣ, профессори кафедраи идораи давлатӣ ва иқтисоди миллии АИДНПҚТ, муовини сардори Раёсати банақшагирии стратегӣ ва ислоҳоти Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ба диссертатсия хулосаи мусбат додаанд.

Муассисаи пешбар - Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон дар тақризи мусбати худ, ки аз ҷониби доктори илмҳои иқтисодӣ, профессори ДДХБСТ Ризозода Т.Р. таҳия гардида, дар ҷаласаи кафедраи иқтисодиёти корхонаҳо ва минтақа баррасӣ ва муҳокима карда шуда (суратҷаласаи №11, аз 23.05.2024с.), аз ҷониби ректори - Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон, доктори илмҳои иқтисодӣ, дотсент Ҳошимзода Ҳ.Ҳ. тасдиқ шудааст, хулосаи мусбат додааст.

Дар тақриз хулоса бароварда шудааст, ки диссертатсияи Раҳмонзода Зоир Файзалӣ дар мавзуи «Ташаккул ва рушди низоми идоракунии сифати хизматрасониҳои таълимӣ дар заминаи татбиқи технологияҳои иттилоотӣ ва усулҳои амсиласозӣ (назария, методология ва амалия)», кори илмию таҳқиқотии мустақилона баитмомрасида доништа шуда, ба талаботи ҚОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон барои рисолаҳои докторӣ, ки бо «Низомномаи шурои диссертатсионӣ» ва «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ» муқаррар шуда ва бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ буда, муаллифи он Раҳмонзода Зоир Файзалӣ барои дарёфти дараҷаи илмии доктори илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи аз рӯйи ихтисосҳои: 08.00.00 – Илмҳои иқтисодӣ (08.00.09 – Методҳои математикӣ ва афзорӣ (инструменталӣ) дар иқтисодиёт); 08.00.05 – Иқтисодиёти соҳаҳои хизматрасонӣ (08.00.05.02 – Хизматрасонӣ дар соҳаҳои илм, маориф ва иҷтимоиёт) сазовор мебошад. Автореферат ва корҳои илмии нашршудаи довталаби дараҷаи илмӣ пурра мундариҷаи асосии диссертатсияро инъикос менамояд.

Дар хулосаи мусбат қайд шудааст, ки довталаби дарёфти дараҷаи илмӣ оид ба мавзуи диссертатсия 61 интишороти илмӣ, аз ҷумла монографияҳо, китобҳои дарсӣ, воситаҳо ва дастурҳои таълимию методӣ, 32 адад мақолаҳои илмӣ, аз ҷумла 19 адад дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Тоҷикистон (7 адад дар алоҳидагӣ) дар маҷаллаҳои тақризшаванда дорад.

ФЕҲРИСТИ ИНТИШОРОТИ ИЛМИИ ДОВТАЛАБИ ДАРЁФТИ ДАРАҶАИ ИЛМӢ

а) Монографияи илмӣ:

[1-М]. Раҳмонов З.Ф. Информационные технологии в высшем образовании Республики Таджикистан. Монография [Текст] / Ф.С. Комилов, З.Ф. Раҳмонов. – Душанбе: «Ирфон», 2012. – 174 с.

б) Китобҳои дарсӣ ва воситаи дастурҳои таълимие, ки ВМИ ҚТ, ДМТ, ДБССТ ва ДДМИТ тавсия ва ҷоп кардаанд:

[2-М]. Раҳмонзода З.Ф. Технологияи иттилоотӣ. Китоби дарсӣ, синфи 11 [Матн] / Ф.С. Комилиён, Т. Шарипов, С.Ҳ. Мирзоев, И.Л. Қосимов, З.Ф. Раҳмонзода. – Душанбе: ҚВД КТН «Шарқи озод», 2018. – 280 с.

[3-М]. Раҳмонзода З.Ф. Технологияи иттилоотӣ. Китоби дарсӣ, синфи 7 [Матн] / Ф.С. Комилиён, З.Ф. Раҳмонзода. – Душанбе: «Нашриёти муосир», 2020. – 208 с.

[4-М]. Раҳмонов З.Ф. Забонҳои барномарезӣ. Воситаи таълимӣ [Матн] / Ф.С. Комилов, З.Ф. Раҳмонов. – Душанбе: «Маориф», 2015. – 208 с.

[5-М]. Раҳмонов З.Ф. Компютер ва иттилоот. Воситаи таълимӣ [Матн] / Ф.С. Комилов, З.Ф. Раҳмонов. – Душанбе: «Маориф», 2015. – 208 с.

[6-М]. Раҳмонов З.Ф. Технологияи иттилоотӣ. Китоби дарсӣ, синфи 11 [Матн] / Ф.С. Комилов, Т. Шарипов, С.Ҳ. Мирзоев, И.Л. Қосимов, З.Ф. Раҳмонов. – Душанбе: «Ганҷ», 2014. – 280 с.

[7-М]. Раҳмонов З.Ф. Технологияи иттилоотӣ. Китоби дарсӣ, синфи 7 [Матн] / Ф.С. Комилов, Д.С. Шарапов, З.Ф. Раҳмонов. – Душанбе: «Собириён», 2014. – 200 с.

[8-М]. Раҳмонов З.Ф. Технологияҳои компютерӣ. Воситаи таълимӣ [Матн] / Ф.С. Комилов, З.Ф. Раҳмонов. – Душанбе, 2016. – 247 с.

[9-М]. Раҳмонов З.Ф. Технологияҳои тарҳрезии системаҳои иттилоотӣ. Воситаи таълимӣ [Матн] / Ф.С. Комилов, З.Ф. Раҳмонов. – Душанбе, 2016. – 135 с.

[10-М]. Раҳмонов З.Ф. Шабакаҳои компютерӣ ва сомонасозӣ. Воситаи таълимӣ [Матн] / Ф.С. Комилов, З.Ф. Раҳмонов. – Душанбе, 2016. – 208 с.

[11-М]. Раҳмонов З.Ф. Назарияи эҳтимолият. Дастури таълимӣ [Матн] / А.К. Малаев, З.Ф. Раҳмонов, З.Л. Самадов, У.А. Малаев. – Ваҳдат, 2015. – 134 с.

[12-М]. Раҳмонзода З.Ф. Риёзиёт дар иқтисодиёт. Дастури таълимӣ [Матн] / А.К. Малаев, З.Ф. Раҳмонзода. – Ваҳдат, 2017. – 87 с.

**в) Мақолаҳои ки дар маҷаллаҳои тақризишавандаи ҚОА назди
Президенти ҚТ ва ҚОА ФР ба нашр расидаанд:**

[13-М]. Раҳмонзода З.Ф. Амсилаи концептуалии низоми иттилоотии идоракунии сифати хизматрасониҳои таълимӣ дар муассисаи таҳсилоти олии касбӣ [Матн] / Ф.С. Комилиён, З.Ф. Раҳмонзода // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ. – 2021. – № 3. – С. 127-135.

[14-М]. Раҳмонзода З.Ф. Ҳисобкунии самаранокии иқтисодӣ аз татбиқи технологияҳои иттилоотӣ дар соҳаи хизматрасониҳои таълимии мактаби олий [Матн] / Ф.С. Комилиён, З.Ф. Раҳмонзода // Паёми молия ва иқтисод. – 2022. – № 1 (30). – С. 80-90. – EDN: FERNGO.

[15-М]. Раҳмонзода, З. Ф. Применение автоматизированных систем управления образовательными учреждениями [Текст] / З.Ф. Раҳмонзода, Р.Дж. Давлатов // Вестник Таджикского национального университета. – 2017. – № 3/6 (120). – С. 314-319.

[16-М]. Раҳмонзода, З.Ф. Рациональное внедрение информационно-коммуникационных технологий в процессе принятия управленческих решений вузов [Текст] / З.Ф. Раҳмонзода, Ф.Р. Шаропов // Вестник Таджикского государственного университета коммерции. – 2023. – № 2 (46). – С. 15-23.

[17-М]. Раҳмонзода, З. Ф. Системный подход к оптимизации управления образовательным учреждением [Текст] / З.Ф. Раҳмонзода // Балтийский гуманитарный журнал. – 2017. – Т. 6. – № 4 (21). – С. 383-387.

[18-М]. Раҳмонов, З. Ф. Информационное обеспечение системы управления качеством образовательных услуг [Текст] / З.Ф. Раҳмонов, Ф.С. Комилов // Вестник Таджикского национального университета. – 2011. – № 4 (68). – С. 46-55.

[19-М]. Раҳмонов, З. Ф. Внедрение ИКТ в образовательный процесс – основа совершенствования подготовки высококвалифицированных специалистов [Текст] / З.Ф. Раҳмонов // Вестник Российско-Таджикского (Славянского) университета. – 2010. – № 4 (30). – С. 140-145.

[20-М]. Раҳмонов, З. Ф. Система управления образовательного процесса, основанная на внедрении современных информационных технологий [Текст] / З.Ф. Раҳмонов // Вестник Таджикского национального университета. – 2010. – № 8 (64). – С. 171-177.

[21-М]. Раҳмонов, З. Ф. Теоретические основы управления качеством образовательных услуг [Текст] / З.Ф. Раҳмонов, Ф.С. Комилов // Вестник Таджикского национального университета. Серия социально-экономических и общественных наук. – 2014. – № 2/8 (149). – С. 119-128.

[22-М]. Раҳмонзода, З. Ф. Арзёбии сатху сифати қобилиятҳои зеҳнии донишҷӯён бо усулҳои муосири тестгузаронӣ ҳамчун шакли хизматрасониҳои таълимӣ [Матн] / З.Ф. Раҳмонзода // Паёми Донишгоҳи давлатии тичорати Тоҷикистон. – 2021. – № 4/2 (39). – С. 291-300. – ISSN 2308054-X.

[23-М]. Раҳмонзода, З. Ф. Асосҳои назариявӣ ва иқтисодии идоракунии сифати хизматрасониҳои таълимӣ [Матн] / З.Ф. Раҳмонзода, Ф.С. Комилиён // Номаи донишгоҳ. Силсилаи илмҳои табиатшиносӣ ва иқтисодӣ. – 2020. – № 4 (55). – С. 90-100.

[24-М]. Раҳмонзода, З. Ф. Истифодаи методологияи идоракунии умумии сифат (TQM) дар густариши хизматрасониҳои таълимии мактаби оӣ (Назария) [Матн] / З.Ф. Раҳмонзода, Ф.С. Комилиён // Паёми Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав. Бахши илмҳои гуманитарӣ ва иқтисодӣ. – 2021. – № 1-4 (92). – С. 104-115. – EDN: IHRITN.

[25-М]. Раҳмонзода, З. Ф. Истифодаи методологияи идоракунии умумии сифат (TQM) дар густариши хизматрасониҳои таълимии мактаби оӣ (Амалия) [Матн] / З.Ф. Раҳмонзода, Ф.С. Комилиён // Паёми Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав. Бахши илмҳои гуманитарӣ ва иқтисодӣ. – 2022. – № 1-1 (95). – С. 148-152. – EDN: YSGPUW.

[26-М]. Раҳмонзода, З. Ф. Качество образовательных услуг как экономическая категория и объект управления [Текст] / З.Ф. Раҳмонзода //

Вестник Таджикского национального университета. Серия социально-экономических и общественных наук. – 2016. – № 2/9 (218). – С. 223-231.

[27-М]. Раҳмонзода, З. Ф. Мушкилоти иҷтимоию иқтисодии раванди иттилоотонӣ дар низоми маориф [Матн] / З.Ф. Раҳмонзода, Ф.С. Комилиён // Паёми молия ва иқтисод. – 2020. – № 2 (22). – С. 49-57.

[28-М]. Раҳмонзода, З. Ф. Оқибатҳои иҷтимоии ҷорисозии технологияҳои иттилоотӣ дар соҳаҳои гуногуни ҷомеаи муосир ва равандҳои иҷтимоию иқтисодии низоми таҳсилот [Матн] / З.Ф. Раҳмонзода, Ф.С. Комилиён // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ. – 2020. – № 8. – С. 179-187.

[29-М]. Раҳмонзода, З. Ф. Самаранокии татбиқи технологияҳои иттилоотӣ дар фаъолияти муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ: ҳолати муосир, беҳдошти усулҳои истифода [Матн] / З.Ф. Раҳмонзода, Ф.С. Комилиён // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. – 2020. – № 9. – С. 273-280.

[30-М]. Раҳмонзода, З. Ф. Сифати хизматрасониҳои таълимӣ дар муассисаи таҳсилоти олии касбӣ: мафҳум, категория, унсурҳо, пирамидаи сифат [Матн] / З.Ф. Раҳмонзода // Паёми Донишгоҳи давлатии тичорати Тоҷикистон. – 2021. – № 1 (35). – С. 248-258.

[31-М]. Раҳмонзода, З. Ф. Хизматрасониҳои таълимӣ дар муассисаи таҳсилоти олии касбӣ: мафҳум, омилҳо ва равандҳои асосӣ [Матн] / З.Ф. Раҳмонзода // Паёми молия ва иқтисод. – 2021. – № 1 (25). – С. 49-57.

г) Мақолаҳои ки дар дигар нашрияҳо ба таърифи расидаанд:

[32-М]. Раҳмонов З.Ф. Вобастагии рушди иқтисодиёт аз дараҷаи информатсионии ҷомеа [Матн] / А.Ф. Гадоев, Б.Б. Бобокалонов, Р.Ҷ. Давлатов, З.Ф. Раҳмонов // Паёми Донишгоҳи соҳибкорӣ ва хизмат. – 2006. – № 15. – С. 54-59.

[33-М]. Раҳмонов З.Ф. Особенности процесса информатизации в системе образования [Текст] / И.Н. Исоев, З.Ф. Раҳмонов // Вестник Института предпринимательства и сервиса. – 2011. – № 22. – С. 74-80.

[34-М]. Раҳмонов З.Ф. Информационное обеспечение процесса автоматического управления работой кафедры [Текст] / Ф.С. Комилов, З.Ф. Раҳмонов, Р.Д. Давлатов // Вестник Института предпринимательства и сервиса. – 2005. – № 13. – С. 30-35.

[35-М]. Раҳмонов З.Ф. Информационные технологии в системе образования как фактор социального изменения структуры общества [Текст] / Ф.С. Комилов, З.Ф. Раҳмонов // Известия таджикского отделения Международной академии наук высшей школы. – 2012. – № 2. – С. 78-87.

[36-М]. Раҳмонов З.Ф. Компьютерные технологии как средство повышения качества обучения [Текст] / Ф.С. Комилов, А.А. Исмоилов, З.Ф.

Рахмонов // Вестник Института предпринимательства и сервиса. – 2008. – № 18. – С. 125-128.

[37-М]. Рахмонов З.Ф. Компютер ва саломатӣ: Қоидаҳои дурусти кор [Матн] / Ф.С. Комилов, З.Ф. Рахмонов // Паёми Донишкадаи соҳибкорӣ ва хизмат. – 2004. – № 11. – С. 11-12.

[38-М]. Рахмонов З.Ф. Мультимедийно-педагогическая игровая технология – игра с учебно-познавательной направленностью в виртуальной образовательной среде [Текст] / Ф.С. Комилов, З.Ф. Рахмонов, Ш.Х. Тагоев, Ф.Р. Файзуллоев // Известия таджикского отделения Международной академии наук высшей школы. – 2016. – № 1. – С. 16-26.

[39-М]. Рахмонов З.Ф. Назари нав ба сохтори барномаи таълимии фанни «Технологияи иттилоотӣ» дар мактабҳои таҳсилоти умумӣ [Матн] / Ф.С. Комилов, С.Х. Мирзоев, И.Л. Қосимов, З.Ф. Рахмонов // Ахбори шӯъбаи тоҷикистони Академияи илмҳои байналхалқии мактабҳои олий. – 2013. – № 1. – С. 42-46.

[40-М]. Рахмонов З.Ф. Оид ба стандарти муосири фанни «Технологияи иттилоотӣ» дар мактабҳои таҳсилоти умумӣ [Матн] / Ф.С. Комилов, С.Х. Мирзоев, И.Л. Қосимов, З.Ф. Рахмонов // Ахбори шӯъбаи тоҷикистони Академияи илмҳои байналхалқии мактабҳои олий. – 2013. – № 1. – С. 47-53.

[41-М]. Рахмонов З.Ф. Современное состояние использования информационных технологий в деятельности высшего учебного заведения [Текст] / Ф.С. Комилов, З.Ф. Рахмонов // Вестник Института предпринимательства и сервиса. – 2011. – № 23. – С. 115-123.

[42-М]. Рахмонов З.Ф. Талаботи меъёрӣ барои донишҷӯёни мактабҳои олий нисбат ба дараҷаи азхудкунии фанни информатика дар машғулиятҳои амалӣ ва лабораторӣ [Матн] / Ф.С. Комилов, И.М. Саидов, З.Ф. Рахмонов // Ахбори шӯъбаи тоҷикистони Академияи илмҳои байналхалқии мактабҳои олий. – 2016. – № 2. – С. 95-101.

[43-М]. Рахмонов З.Ф. Информационные и телекоммуникационные технологии в современном образовательном процессе [Текст] / З.Ф. Рахмонов // Вестник Института предпринимательства и сервиса. – 2010. – № 19. – С. 219-225.

[44-М]. Рахмонов, З. Ф. Использование локальных компьютерных сетей в учебном процессе ВУЗа [Текст] / З.Ф. Рахмонов, Р.Дж. Давлатов // Вестник Института предпринимательства и сервиса. – 2007. – № 16. – С. 70-76.

д) Мақолаҳои ки дар маводи конференсияҳо ба таърифи расидаанд:

[45-М]. Рахмонов, З. Ф. Информационно-телекоммуникационные технологии как средство повышения качества высшего профессионального образования [Текст] / Ф.С. Комилов, З.Ф. Рахмонов // Материалы республиканской конференции «Современные проблемы прикладной

математики и информатики», посвященной 70-летию профессора Б. Алиева. – Душанбе, ТНУ, 2014. – С. 98-100.

[46-М]. Рахмонов, З. Ф. Моделирование информационно-коммуникационной технологии подготовки высококвалифицированных специалистов [Текст] / Ф.С. Комилов, З.Ф. Рахмонов // Материалы международного семинара «Проблемы развития экономики РТ в условиях мирового финансового кризиса». – Душанбе, ИПС, 2010. – С. 268-288.

[47-М]. Рахмонов, З. Ф. Назаре ба стандарти нави фанни «Технологияи иттилоотӣ» дар мактабҳои таҳсилоти умумӣ [Матн] / Ф.С. Комилов, С.Ҳ. Мирзоев, И.Л. Қосимов, З.Ф. Рахмонов // Маводҳои конфронси IX байналмилалӣ «Таҳлили компютериҳои проблемаҳои илм ва технология» бахшида ба 65-солагии ДМТ. – Душанбе, 2013. – С. 6-7.

[48-М]. Рахмонов, З. Ф. Нақши технологияи информатсионӣ дар рушди соҳибкорӣ [Матн] / Ф.С. Комилов, З.Ф. Рахмонов, А.Ф. Гадоев, Р.Ҷ. Давлатов, Б.Б. Бобокалонов // Маводҳои конфронси илмии VIII олимони ҷавони Тоҷикистон «Ҷавонон ва ҷаҳони андешаҳо» бахшида ба 2700-солагии шаҳри Кӯлоб. – Кӯлоб, ДДК, 2006. – С. 514-516.

[49-М]. Рахмонов, З. Ф. Некоторые аспекты внедрения современной информационной технологии управления в системе образования / Ф.С. Комилов, З.Ф. Рахмонов, А.А. Исмоилов // Материалы научно-практической конференции «Роль моделирования в процессе принятия решений и образовании». – Душанбе: «Деваштич», 2008. – С. 141-150.

[50-М]. Раҳмонзода, З. Ф. Оид ба алгоритмсозии марҳилаҳои татбиқи низоми идоракунии сифати хизматрасониҳои таълимӣ [Матн] / З.Ф. Раҳмонзода // Маводи конференсияи илмӣ-назариявӣ байналмилалӣ дар мавзӯи «Мақоми Абурайҳони Берунӣ дар таърихи тамаддуни форс-тоҷик», бахшида ба 1050-солагии мутафаккири бузург. – Бохтар, 2023. – С. 157-162.

[51-М]. Раҳмонов З. Ф. Стандарти муосири фанни «Технологияи иттилоотӣ» омили рушди минбаъдаи соҳаи маориф [Матн] / Ф.С. Комилов, С.Ҳ. Мирзоев, И.Л. Қосимов, З.Ф. Раҳмонов // Маводҳои конфронси ҷумҳуриявӣ илмию назариявӣ ҳайати профессорону омӯзгорони ДМТ бахшида ба «700-солагии Мир Саидаи Ҳамадонӣ», «Соли оила» ва Даҳсолаи байналмилалӣ «Об барои ҳаёт», 2005-2015. – Душанбе, ДМТ, 2015. – С. 9-11.

[52-М]. Раҳмонов З. Ф. Татбиқи Knoppix/Linux дар мактабҳои ҷумҳурӣ [Матн] / Ф.С. Комилов, З.Ф. Раҳмонов, А.Ф. Гадоев, Р.Ҷ. Давлатов, Б.Б. Бобокалонов // Маводҳои конфронси илмии VIII олимони ҷавони Тоҷикистон «Ҷавонон ва ҷаҳони андешаҳо» бахшида ба 2700-солагии шаҳри Кӯлоб. – Кӯлоб, ДДК, 2006. – С. 517-520.

[53-М]. Рахмонов, З. Ф. Информационное обеспечение системы управления качеством образовательных услуг высшего профессионального

образования [Техт] / З.Ф. Рахмонов // Сборник статей научно-практической конференции «Развития промышленности Республики Таджикистан». – Душанбе, ИПС, 2013. – С. 231-236.

[54-М]. Рахмонов, З. Ф. Об автоматизации деятельности кафедры [Текст] / З.Ф. Рахмонов, Р.Дж. Давлатов // Материалы международной научно-практической конференции «Математическое моделирование и информационные технологии в социально-экономических системах». – Душанбе, ИПС, 2005. – С. 181-183.

[55-М]. Рахмонов, З. Ф. Социально-экономические последствия внедрения информационных технологий в различных сферах современного общества [Техт] / З.Ф. Рахмонов // Материалы Республиканской научно-практической конференции «Проблемы развития производственного предпринимательства в РТ»: Вестник ИПС, № 24. – Душанбе, ИПС, 2013. – С. 33-42.

[56-М]. Рахмонзода, З. Ф. Арзёбии назариявии сифати таҳсилот ва омилҳои таъсиррасон дар соҳаи хизматрасониҳои таълимии электронӣ [Матн] / З.Ф. Раҳмонзода // Маҷуди конференсияи илмӣ-амалии ҷумҳуриявӣ дар мавзӯи «Самтҳои муносири татбиқи технологияҳои иттилоотӣ дар рақамикунонии таҳсилот, илм ва истеҳсолоти саноатӣ». – Душанбе: ДССХ, 2021. – С. 58-64.

[57-М]. Раҳмонзода, З. Ф. Мушкилоти иҷтимоию иқтисодии низоми таҳсилоти олии касбӣ дар ҷараёни иттилоотонӣ [Матн] / З.Ф. Раҳмонзода // Маҷуди конференсияи илмӣ-амалии ҷумҳуриявӣ дар мавзӯи «Масоили мубрами математика ва таълими он» бахшида ба бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф (2020-2040) ва 70-солагии д.и.п., профессор А.Э. Сатторов. – Бохтар, ДДБ, 2020. – С. 227-229.

[58-М]. Раҳмонзода, З. Ф. Рушди шаклҳо ва афзорҳои идоракунии низоми хизматрасониҳои таълимӣ дар соҳаи таҳсилоти олии касбӣ дар марҳилаи рақамикунонии ҷомеа [Матн] / З.Ф. Раҳмонзода // Маҷуди конференсияи илмӣ-амалӣ дар мавзӯи «Ташаккулёбӣ ва рушди иқтисодиёти рақамӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон: дурнамо ва тамоюлҳои он». – Душанбе: ДДМИТ, 2022. – С. 80-85.

[59-М]. Раҳмонзода, З. Ф. Таснифи системаҳои иттилоотӣ дар ташкили идоракунии муассисаҳои таълимӣ [Матн] / З.Ф. Раҳмонзода, Р.Ҷ. Давлатов, А.Ш. Ёфтаков // Маҷмуаи маҷӯдҳои конфронси илмӣ-назариявии Коллеҷи оморӣ шаҳри Ваҳдат «Нақши ҷавонон дар рушди кишвари саноатию аграрӣ». – Душанбе: «Сомон-Граф», 2017. – С. 34-36.

[60-М]. Раҳмонов З. Ф. Технологияҳои иттилоотию коммуникатсионӣ дар пешбурди хизматрасониҳои таълимӣ [Матн] / З.Ф. Раҳмонов // Маҷӯдҳои конфронси илмӣ VIII олимони ҷавони Тоҷикистон «Ҷавонон ва ҷаҳони

андешаҳо» бахшида ба 2700-солагии шаҳри Кӯлоб. – Кӯлоб, ДДК, 2006. – С. 521-522.

[61-M]. Rahmonov, Z. F. New educational technologies – ground for advance teaching [Text] / Z.F. Rahmonov, F.S. Komilov, A.A. Ismoilov // International Conference ICM2009 «Intellectual capital management». – Iran, Zanjan, 2009. – P. 39.

Ба диссертатсия ва автореферат тақризҳо ворид шуданд:

1. Амонова Дилбар Субҳоновна - доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор, профессори кафедраи менеҷмент ва маркетинги ДСРТ, бо чунин эрод:

1. Ба фикри мо, дар автореферати кори тақризшаванда дар баробари комёбиҳои назарраси дар боло қайд гардида, норасоие мавҷуд аст, ки муаллиф дар расмҳои 3 (с. 24) ва 8 (с. 33) нишондиҳандаҳоро то соли 2020 дида баромадааст ва агар ӯ нишондиҳандаҳои солҳои охириро ҳам истифода мекард, таҳлили гузаронидашуда аниқтар ва ба фоидаи кор мешуд.

2. Арабов Нурали Уралович - доктори илмҳои иқтисодӣ, мудири кафедраи идоракунии захираҳои инсонии Донишкадаи захираҳои инсонӣ ва идоракунии рушди маҳали Донишгоҳи давлатии Самарқанд ба номи Шароф Рашидов бо чунин эродҳо:

1. Муаллиф схемаи сохтори механизми идоракунии низоми таълимӣ ва ҷойгоҳи хизматрасониҳои таълимиро дар он наовардааст.

2. Дар банди 6 навгони илмӣ (сах.11) муаллиф дар бораи моделҳои концептуалии низоми идоракунии сифати хизматрасониҳои таълимӣ барои мактаби олий сухан меронад, аммо дар ин ҷо дар зербандҳо, асосан дар аввал, сухан танҳо дар бораи як модел меравад.

3. Ғоибназарзода Саид Муҳаммадназар - доктори илмҳои иқтисодӣ, дотсент, муовини яқум, муовини ректор оид ба таълими Донишгоҳи давлатии Хоруғ ба номи Моёншо Назаршоев бо чунин эродҳо:

1. Дар қатори бартариятҳои дар автореферат овардашуда хубтар мешуд, агар муаллиф омӯзиши назарияҳоро оид ба рушди низоми идоракунии сифати хизматрасониҳои таълимӣ васеътар менамуд.

2. Инчунин дар автореферат на ҳама паҳлуҳои баланд бардоштани сифати хизматрасониҳои таълими бо истифода аз технологияҳои иттилоотӣ ва усулҳои амалисозӣ оварда баҳо дода шудаанд.

4. Костюхин Ю.Ю. - доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор, мудири кафедраи менеҷменти саноатии Донишгоҳи миллии таҳқиқотии техникии "МИСИС" шаҳри Москва бо чунин эродҳо:

1. Дар автореферат динамикаи нишондиҳандаҳои асосии низоми таҳсилоти олий, аз қабилӣ талабот ба хатмкунандагон, нишондиҳандаҳои

наукометрии мактабҳои олии ва динамикаи онҳо дар рейтингҳои байналмилалӣ нишон дода нашудааст.

2. Муаллиф мебоист амсилаи равандҳои асосии низоми идоракунии сифати хизматрасониҳои таълимӣ (идоракунии, таълимӣ, иловагӣ) ва қисматҳои таркибии онро бо назардошти андозаи талаботи мизочон ва қонебгардонии онҳо (саҳ. 59) мухтасар баён мекард.

5. Қурбонзода Маҳмадали Раҳмат - доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор, ректори Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав бо чунин эродҳо:

1. Такрори фикрҳо дар саҳифаҳои гуногун дида мешаванд.

2. Гоҳо ғалатҳои имлоӣ ва услубӣ ба назар мерасанд, ки ислоҳи онҳо сифати рисолаи илмиро беҳтар хоҳад намуд.

6. Накипова Гульмира Николаевна - доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор, муовини ректор оид ба масъалаҳои академии Донишгоҳи Қарағандаи Иттифоқи матлуботи Қазоқистон (Қазпотребсоюз) бо чунин эродҳо:

1. Таҳлили дар боби дуюми рисола гузаронидашуда (саҳ. 69 автореферат) нишон дод, ки мактабҳои олии Тоҷикистон бояд масъалаи баланд бардоштани сифати таълимро коллективона ҳал карда, нақши муҳими омӯзгор ва донишҷӯро нишон диҳанд. Мутаассифона, аксар вақт бозори таҳсилоти олии дар лаҳзаи пешниҳоди маҷмӯи пурраи хизматрасониҳои таълимӣ ба донишҷӯ рисолати худро ба анҷом мерасонад ва хатмкунанда бо салоҳиятҳои ҳосилшуда ба бозори меҳнат ҳаракат мекунад ва дар он ҷо ҳамкориҳои маҳсулоти бозори таҳсилоти олии ва субъекти бозори меҳнат ба вучуд меояд. Ҳамзамон, арзёбии салоҳиятҳои касбӣ, ки хатмкунанда ба даст овардааст, аз ҷумла “малакаҳои сахтафзорӣ” ва “малакаҳои нармафзорӣ”, бахусус дар соҳаи малакаҳои рақамӣ, аз ҷониби муассисаи таълимӣ амалӣ карда мешавад, ки ба ақидаи он университет, ӯро ба дараҷаи баланд тарбия кардааст. Ва ин ҳолат арзёбии объективии сифати салоҳиятҳои аз ҷониби довталаб ба даст овардашро истисно мекунад. Дар натиҷа бозори меҳнат мутахассисро пайдо мекунад, ки на ҳамеша ба талабот ва интизориҳои корфармо ҷавобгӯ бошад ва хатмкунанда аз сармоягузори ба таҳсилот қаноатмандӣ гирифта наметавонад.

Дар ин марҳилаи таҳқиқ ба мақсад мувофиқ буд, ки нақш ва аҳамияти тарафҳои манфиатдори ҷумхури (корфармоён) дар қори коллективии донишгоҳ дар ташаккули сифати хизматрасонии таълимӣ муайян карда шавад.

2. Имрӯз зехни сунӣ дар соҳаи маориф барои ташаккули салоҳиятҳои шахсӣ ва касбӣ фаъолона истифода мешавад. Технологияҳои зехни сунӣ имкон медиҳанд, ки барномаҳо ва воситаҳои инноватсионии таълимӣ сохта шаванд, ки ба кам кардани хароҷоти вақт ва ғ. боис мегарданд. Дидани

баҳодихии таъсири зеҳни сунъӣ ба рушди низоми идоракунии сифати хизматрасониҳои таълимӣ дар донишгоҳҳои Тоҷикистон дар кор ҷолиб хоҳад буд.

7. Шарифов Зариф Раҳмонович - доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор, профессори кафедраи баҳисобгирии бухгалтерӣ ва аудити Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шохтемур бо чунин эродҳо:

1. Агар муаллиф дар раванди таҳқиқот ба масъалаи дар асоси интегратсияи соҳаи маориф ва илм, бунёд ва рушд додани таҳсилоти рақобатпазир, ки барои беҳтар кардани натиҷаи истеҳсолот ва таъмини самаранокии он равона гардидааст, диққат меод, сифати кор боз ҳам беҳтар мегардид.

2. Беҳтар мебуд, ки муаллиф дар асоси истифодаи усулҳои таҳлилий ба муайян кардани имкониятҳои кадрӣ ва механизми самаранок истифода кардани онҳо дар низоми идоракунии сифати хизматрасонии таълим ва тадбиқи технологияи иттилоотӣ ва дигар инфрасохтори хизматрасонӣ диққат меод.

Ҳамаи тақризҳо мусбат буда, қисме аз эродҳо хусусияти тавсиявӣ доранд.

Интиҳоби муқарризони расмӣ ва муассисаи пешбар асоснок карда мешаванд: интиҳоби муқарризони расмӣ бо пешниҳоди комиссияи ташхисии шурои диссертатсионӣ, инчунин бо мавҷудияти салоҳият ва мавқеи устувор дар доираи таҳқиқи масъалаҳои идоракунии сифати хизматрасониҳои таълимӣ дар заминаи тадбиқи технологияҳои иттилоотӣ ва усулҳои амсиласозӣ, мавҷудияти интишорот дар соҳаи мазкур ва қобилияти баҳодихӣ ба аҳаммияти илмию назариявӣ диссертатсия, ҳамчунин бо розигии шахсӣ барои пешниҳоди тақриз асоснок шудааст.

Интиҳоби муассисаи пешбар бо он асоснок карда шудааст, ки Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон дар самти илми дахлдор, аз рӯйи ихтисосҳои ба ҳимоя пешниҳодшаванда шинохташуда буда, кодир аст, ки арзиши илмӣ ва амалии диссертатсияро муайян намояд.

Шурои диссертатсионӣ қайд мекунад, ки аз тарафи довтолаби дарёфти дарачаи илмӣ дар асоси иҷро кардани таҳқиқоти илмӣ:

- - **коркард карда шуд:** а) амсилаи равандҳои асосии низоми идоракунии сифати хизматрасониҳои таълимӣ ва қисматҳои таркибии он (идоракунӣ, таълимӣ, иловагӣ) бо назардошти андозаи талаботи мизочон ва қонеъгардонии онҳо **коркард шудааст** (08.00.00 – Илмҳои иқтисодӣ (08.00.09 – Методҳои математикӣ ва афзорӣ (инструменталӣ) дар иқтисодиёт)); б) **методологияи** идоракунии умумии сифат (Total Quality Management – TQM) барои баланд бардоштани сифати хизматрасониҳои таълимӣ дар

заминаи технологияҳои иттилоотӣ таҳқиқ ва омилҳои таъсиррасони низоми идоракунии сифати хизматрасониҳои таълимӣ таснифбандӣ шуда, зарурати мутобиқсозии принсипҳо ва усулҳои низоми «идоракунии умумии сифат» (TQM) ба соҳаи хизматрасониҳои таълимӣ дар бозори дохилӣ аз рӯи меъёрҳои банақшагирии сифат, барқарорсозии робитаҳои байни сифат, назорати сифат ва такмили параметрҳои сифат бо пешниҳоди хусусиятҳои бештар умумии хизматрасониҳои таълимӣ ва меъёрҳои (талаботҳои) интизории иҷрокунандагон ва истеъмолкунандагони онҳо **асоснок карда шудааст** (08.00.05 – Иқтисодиёти соҳаҳои хизматрасонӣ (08.00.05.02 – Хизматрасонӣ дар соҳаҳои илм, маориф ва иҷтимоиёт)).

- **пешниҳод шудааст: фарзияи асили илмӣ**, ки дар асоси он, низоми идоракунии сифати хизматрасониҳои таълимӣ дар соҳаи таҳсилоти олии касбии кишвар дар сурати: пурра таъмин шудани МТОК технологияҳои навтарини иттилоотию коммуникатсионӣ; баланд бардоштани салоҳиятнокии истеъмолкунандагони асосии хизматрасониҳои таълимӣ; сатҳи самаранокӣ ва сифати фаъолияти касбии омӯзгорон ва дигар кормандони мактабҳои олии бо истифода аз технологияҳои мазкур ва таъмини сарфаи вақт, рушд карда метавонад.

- **исбот шудааст:** 1) **зарурати такмили** сохтори идоракунии низоми таҳсилот дар мактабҳои олии дар заминаи муносибсозии усулҳо ва нақшаҳои истифодабарии захираҳои иттилоотӣ (08.00.00 – Илмҳои иқтисодӣ (08.00.09 – Методҳои математикӣ ва афзорӣ (инструменталӣ) дар иқтисодиёт)); 2) **номувофиқатии** байни сатҳи татбиқ ва рушди технологияҳои таълимӣ ва натиҷаҳои ниҳии фаъолияти муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ, инчунин вобастагии ҷиддии сатҳи самаранокии истифодабарии технологияҳои иттилоотӣ аз дараҷаи пайванди имкониятҳои ТИК бо нерӯи илмӣ-педагогии муассисаи таҳсилотӣ (08.00.00 – Илмҳои иқтисодӣ (08.00.05 – Иқтисодиёти соҳаҳои хизматрасонӣ (08.00.05.02 – Хизматрасонӣ дар соҳаҳои илм, маориф ва иҷтимоиёт)).

- **ҷорӣ намудани:** 1) **амсилаҳои концептуалии низоми идоракунии сифати хизматрасониҳои таҳсилотие**, ки барои муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар заминаи технологияҳои иттилоотию коммуникатсионӣ (08.00.00 – Илмҳои иқтисодӣ (08.00.09 – Методҳои математикӣ ва афзорӣ (инструменталӣ) дар иқтисодиёт)); 2) **низоми идоракунии сифати хизматрасониҳои таълимӣ (НИСХТ)** бори нахуст дар шароити иқтисодиёти бозорӣ барои муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Тоҷикистон дар заминаи таҳлили ҳамачонибаи назария ва амалияи муосири раванди ташаккули низоми идоракунии хизматрасониҳои таълимӣ.

Аҳамияти назариявии таҳқиқоти мазкур бо он асоснок карда мешавад, ки: а) дар заминаи амсилаҳои якпараметра (Г. Раша) ва

бисёрпараметра (А. Бирнбаум) *алгоритми* раванди мутобиқшавии донишҷӯ ба тартиби тестии компютерӣ бо назардошти аниқсозии расмиёти татбиқи он, сатҳу сифати қобилиятҳои зеҳнии донишҷӯён ва душвории дарки супоришҳои тестӣ таҳия карда шудааст (08.00.00 – Илмҳои иқтисодӣ (08.00.09 – Ҳамаҷун математикӣ ва афзорӣ (инструменталӣ) дар иқтисодиёт)); б) асосҳои илмию назариявии рушди низоми идоракунии сифати хизматрасониҳои таълимӣ дар зинаи таҳсилоти олии касбӣ дар заминаи технологияҳои иттилоотӣ таҳқиқ ва муқаррароти назариявии ташаккули низоми идоракунии хизматрасониҳои таълимӣ ҳамчун заминаи сифати таълими муназзам дар мактаби олии муайян карда шуда, барои таъмини сатҳи баланди рақобатпазирии хизматрасониҳои таълимӣ дар бозорҳои дохилӣ ва берунӣ дар заминаи ҳамгироии зичи сифати низоми таҳсилот бо равандҳои таълимӣ натиҷаҳои фаъолияти таълимӣ бо истифодаи васеи технологияҳои иттилоотию коммуникатсионӣ аниқ карда шудаанд (08.00.05 – Иқтисодиёти соҳаҳои хизматрасонӣ (08.00.05.02 – Хизматрасонӣ дар соҳаҳои илм, маориф ва иҷтимоиёт)).

Вобаста ба масъалагузори дар диссертатсия ҷойдошта самаранок таҳқиқоти таҳлили системавӣ, хулосабарории илмӣ, арзёбиҳои экспертӣ, таснифӣ, мушоҳидавӣ, муқоисавӣ, назарсанҷӣ, муҳтавоӣ, мусоҳидавӣ, пурсишҳои қоршиносӣ ва дар раванди асосноккунии муқаррароти назариявӣ, хулосаҳо ва тавсияҳо аз афзори воситаҳои сохторию функционалӣ, субъектию объектӣ, усулҳои маърифатии иқтисодию оморӣ ва сотсиологӣ васеъ истифода бурда шудаанд.

- **баён шудани** 1) маҷмуи афзорҳои иттилоотӣ, таҳлилий, таҳқиқӣ ва идоракуние, ки татбиқи афзалиятноки механизмҳои таъмини сифати хизматрасониҳои таълимиро дар асоси худтанзимкунӣ қафолат медиҳанд, таҳия карда шудааст (08.00.00 – Илмҳои иқтисодӣ (08.00.09 – Ҳамаҷун математикӣ ва афзорӣ (инструменталӣ) дар иқтисодиёт)); 2) афзалиятҳои асосии усули равандгарои идоракунии сифати хизматрасониҳои таълимӣ ҷудо карда шуданд, самараҳои мултипликативии ҷорисозӣ ва татбиқи низоми идоракунии сифати хизматрасониҳои таълимӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ аниқ карда шудаанд (08.00.05 – Иқтисодиёти соҳаҳои хизматрасонӣ (08.00.05.02 – Хизматрасонӣ дар соҳаҳои илм, маориф ва иҷтимоиёт)).

- **ошкор гардидани** а) самаранокии иқтисодии татбиқи технологияҳои иттилоотию коммуникатсионӣ дар баланд бардоштани эътимоднокии низоми идоракунии сифати хизматрасониҳои таълимӣ ҳисоб карда шудааст (08.00.00 – Илмҳои иқтисодӣ (08.00.09 – Ҳамаҷун математикӣ ва афзорӣ (инструменталӣ) дар иқтисодиёт)); б) гурӯҳҳои асосии равандҳои бо ҳам алоқаманди хизматрасониҳои таълимӣ ва қисматҳои таркибии онҳо бо мақсади татбиқи рисолат, шаклгирии ҳадафҳои асосӣ ва сохтори ташкилии

низомии таҳсилоти олии касбӣ чунда карда шудаанд (08.00.05 – Иқтисодиёти соҳаҳои хизматрасонӣ (08.00.05.02 – Хизматрасонӣ дар соҳаҳои илм, маориф ва иҷтимоӣ)).

- **омӯхта шуданд:** а) бо мақсади татбиқи низомии идоракунии сифати хизматрасониҳои таълимӣ дар заминаи технологияҳои иттилоотӣ дар шароити мавҷудаи муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Тоҷикистон тибқи талаботи стандартҳои байналмилалӣ тавсияҳои методӣ ва умумӣ кор карда баромада шудаанд; б) арзёбии сифати раванди таҳсилот аз лиҳози ҳамгирии унсурҳои натиҷаҳо, сифат ва самаранокии таҳсилот, таъсири маҷмуи омилҳои беруна ва дохилӣ ва зарурати ташаккули бозори мукаммали хизматрасониҳои таҳсилоти электронӣ бо назардошти тақмили маҷмаи иштирокчиёни асосии раванди таълим иҷро карда шудааст (08.00.05 – Иқтисодиёти соҳаҳои хизматрасонӣ (08.00.05.02 – Хизматрасонӣ дар соҳаҳои илм, маориф ва иҷтимоӣ)).

- **аз нав тақмил додани:** 1) амсилаи оптимизатсионии истифодаи захираҳои иттилоотӣ дар заминаи пешниҳоди вариантҳои рушди соҳаи таҳсилот ва ҳисобкунии дурнамои рушди соҳаи хизматрасониҳои таълимӣ барои давраи то соли 2025 (08.00.00 – Илмҳои иқтисодӣ (08.00.09 – Методҳои математикӣ ва афзорӣ (инструменталӣ) дар иқтисодиёт)); 2) **категорияи «сифати хизматрасониҳои таълимӣ» (СХТ)** аз нуқтаи назари иқтисодӣ таҳқиқ карда шуда, принсипҳо, заминаҳо ва механизмҳои ташаккули низомии идоракунии сифати хизматрасониҳои таълимӣ муайян карда шудаанд (08.00.05 – Иқтисодиёти соҳаҳои хизматрасонӣ (08.00.05.02 – Хизматрасонӣ дар соҳаҳои илм, маориф ва иҷтимоӣ)).

Аҳамияти натиҷаҳои бадастовардаи доктараби дараҷаи илмӣ дар амалия чунин тасдиқ карда мешавад, ки татбиқи амалии натиҷаҳои диссертатсия ба самаранокии истифодаи заминҳои кишоварзӣ, ба гардиши кишоварзӣ ворид намудани минтақаҳои наздикӯҳӣ ва кӯҳӣ, ба таъмини беҳатарии озуқаворӣ ва истиқлолияти комили он, баланд бардоштани сатҳи сифати зиндагии аҳолии мусоидат мекунад.

- **тавсияҳои методӣ ва амалии** таҳиякардаи муаллиф дар раванди омодагии матни лексияҳо аз ҷанҳои таълимии «Назарияи иқтисод», «Менеҷмент», «Идоракунии сифати маҳсулот», «Иқтисоди бахши ҷамъиятӣ», «Иқтисодиёти маориф», «Амсиласозии равандҳои иқтисодӣ», «Баҳисобгирии муҳосибӣ», «Таҳлили компютери фаъолияти корхонаҳо», «Автоматикунии фаъолияти корхонаю муассисаҳо», «Информатикаи иқтисодӣ» истифода шудаанд. Санадҳои тасдиқкунандаи натиҷаҳои таҳқиқот аз Донишгоҳи давлатии тижорати Тоҷикистон, Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон, Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон ва

Донишгоҳи байналмилалии сайёҳӣ ва соҳибқори Тоҷикистон бо муҳру имзо таъйид шудаанд.

- **муайян карда шуд:** а) тамоюлҳои асосии рушди низоми хизматрасониҳои таълимӣ дар донишгоҳҳои кишвар ва вазифаҳои асосии раванди иттилоотии васеи соҳаи таҳсилот ҳамчун раванди ҳамгирӣ ва пайванди ҷузъҳои таркибии низоми ягонаи таълимӣ-методӣ-техникӣ-технологӣ-кадрӣ муассисаҳои таҳсилотӣ ошкор карда шудаанд (08.00.00 – Илмҳои иқтисодӣ (08.00.09 – Ҳамаҷунан Методҳои математикӣ ва афзорӣ (инструменталӣ) дар иқтисодиёт)); б) тамоюлҳои асосии рушдкунандаи соҳа аз лиҳози иттилоотии васеъ ва беҳдошти сатҳи рақобатпазирии хизматрасониҳои таълимӣ баҳои комплексӣ дода шудаанд (08.00.05 – Иқтисодиёти соҳаҳои хизматрасонӣ (08.00.05.02 – Хизматрасонӣ дар соҳаҳои илм, маориф ва иҷтимоӣ)).

- **офарида шуд:** 1) барои баланд бардоштани сифати таҳсилот дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ се алгоритм (ибтидоӣ, асосӣ, ниҳойӣ)-и амалисозандаи марҳилаҳои татбиқи низоми идоракунии сифати хизматрасониҳои таълимӣ сохта шудаанд (08.00.00 – Илмҳои иқтисодӣ (08.00.09 – Ҳамаҷунан Методҳои математикӣ ва афзорӣ (инструменталӣ) дар иқтисодиёт)); 2)

- **муаррифӣ карда шуданд:** а) максималӣ гардонидани сатҳи иттилоотии соҳа ва бузургии самаранокии пешниҳоди хизматрасониҳои таълимӣ дар зинаи таҳсилоти олии касбӣ (08.00.00 – Илмҳои иқтисодӣ (08.00.09 – Ҳамаҷунан Методҳои математикӣ ва афзорӣ (инструменталӣ) дар иқтисодиёт)); б) бори нахуст дар шароити иқтисодиёти бозорӣ барои муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Тоҷикистон дар шакли мукамал тамоюлҳои асосии рушди НИСХТ муайян ва самтҳои асосии тақмили идоракунии сифати хизматрасониҳои таълимӣ барои мактабҳои олии Тоҷикистон бо назардошти соҳаи маорифи ҷаҳонӣ пешниҳод карда шудаанд (08.00.05 – Иқтисодиёти соҳаҳои хизматрасонӣ (08.00.05.02 – Хизматрасонӣ дар соҳаҳои илм, маориф ва иҷтимоӣ)).

Баррасии эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқ нишон доданд, ки:

- **гояи** илман асоснок дар пояи таҳқиқотҳои олимони соҳаи иқтисодиёт, омӯзиши асарҳои олимони ватаниву хориҷӣ оид ба идоракунии сифати хизматрасониҳои таълимӣ дар заминаи татбиқи технологияҳои иттилоотӣ ва усулҳои амсиласозӣ **пешниҳод гардидааст:** а) нақшаи намунавии инфрасохтори иттилоотии шабакаи компютери маҳаллии донишгоҳӣ дар заминаи таъсиси маркази махсуси технологияҳои иттилоотӣ ва бунёди маҷмуи синфхонаҳои компютери махсусгардонидашудаи бисёрфункционалӣ бо андозагириҳои худкори нишондиҳандаҳои сифати раванди таҳсилот пешниҳод карда шудааст (08.00.00 – Илмҳои иқтисодӣ (08.00.09 – Ҳамаҷунан Методҳои математикӣ ва афзорӣ (инструменталӣ) дар иқтисодиёт)).

математикӣ ва афзорӣ (инструменталӣ) дар иқтисодиёт)); б) дар заминаи таҳлили ҳамаҷонибаи назария ва ҷамъбасти амалияи муосири раванди ташаккули низоми идоракунии хизматрасониҳои таълимӣ бори нахуст дар шароити иқтисоди бозорӣ тамоюлҳои асосии рушди низоми таҳсилоти олии касбӣ ва самтҳои татбиқи технологияҳои иттилоотӣ барои МТОК Тоҷикистон дар шакли мукамал муайян карда шудаанд (08.00.05.02 – Хизматрасонӣ дар соҳаҳои илм, маориф ва иҷтимоӣ)).

- **концепсияи а)** истифодаи афзорҳои иттилоотӣ, таҳлилий ва идоракунии, ки татбиқи афзалиятноки механизмҳои таъмини сифати хизматрасониҳои таълимиро дар асоси худтанзимкунӣ кафолат медиҳанд (08.00.00 – Илмҳои иқтисодӣ (08.00.09 – Ҳамаҷонибаи назария ва афзорӣ (инструменталӣ) дар иқтисодиёт)) ва б) татбиқи низоми идоракунии сифати хизматрасониҳои таълимӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи талаботи стандартҳои байналмилалӣ асоснок ва пешниҳод шудааст (08.00.05.02 – Хизматрасонӣ дар соҳаҳои илм, маориф ва иҷтимоӣ)).

- **равии а)** муайянкунии самаранокии идоракунии сифати хизматрасониҳои таълимӣ бо роҳи автоматикунии равандҳои ташаккулдиҳӣ ва арзёбии параметрҳои амсилаҳои концептуалии идоракунии иттилоотӣ таълимӣ (08.00.00 – Илмҳои иқтисодӣ (08.00.09 – Ҳамаҷонибаи назария ва афзорӣ (инструменталӣ) дар иқтисодиёт)); б) истифодаи комилан пурра ва ҳамаҷонибаи технологияҳои иттилоотӣ коммуникатсионӣ ба низоми таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамчун омилӣ баланд бардоштани сифат ва самаранокии хизматрасониҳои таълимӣ (08.00.05.02 – Хизматрасонӣ дар соҳаҳои илм, маориф ва иҷтимоӣ)).

- **татбиқи 1)** тавсияҳои методӣ оид ба татбиқи низоми идоракунии сифати хизматрасониҳои таълимӣ дар шароити муосири муассисаҳои таҳсилоти олии касбии ҷумҳурӣ тибқи талаботҳои стандартҳои байналмилалӣ (08.00.09 – Ҳамаҷонибаи назария ва афзорӣ (инструменталӣ) дар иқтисодиёт)); 2) Самтҳои асосии беҳдошти самаранокии татбиқи технологияҳои иттилоотӣ дар фаъолияти илмӣ-педагогӣ ва низоми идоракунии муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ (08.00.05.02 – Хизматрасонӣ дар соҳаҳои илм, маориф ва иҷтимоӣ)).

- **муайян карда шуд**, ки натиҷаҳои сифатӣ ва миқдории таҳқиқот тавассути манбаҳои муътамади назариявӣ ва амалӣ таъйид гардида, истинод ба адабиёти иқтибосгардида бо риояи муқаррароти мавҷуда сурат гирифтааст. Автореферат аз санҷиши асолати илмӣ гузашта, маълумотнома аз барномаи “Антиплагиат” сароҳатан сатҳи онро 86,7% нишон додааст.

Саҳми шахсии доктарабон дараҷаи илмӣ дар он зоҳир мегардад, ки муаллиф:

1) дар натиҷаи таҳлили баҳши хизматрасониҳои таълимӣ дар низоми таҳсилоти олии касбӣ амсилаҳои концептуалии низоми идоракунии сифати хизматрасониҳои таълимиро барои мактабҳои олии дар заминаи технологияҳои иттилоотӣ коммуникатсионӣ ва усулҳои амсиласозӣ **таҳия кардааст**; 2) зарурати ҷорисозии низоми идоракунии сифати хизматрасониҳои таълимиро дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамчун омил таъминкунанда ва болобарандаи рақобатпазирии мактабҳои олии ва хатмкунандагони онҳо **исбот кардааст**; 3) мустақиман дар масъалагузориҳои илмӣ ва эътимоднокии ҳалли натиҷаҳои онҳо, гузаронидани таҳқиқоти назариявӣ ва эксперименталӣ, амсиласозӣ, барномарезӣ, баргузориҳои озмоишҳои компютерӣ, таҳлил ва хулосабарориҳои ҷамъбасти иштирок карда, сахмаш дар таҳқиқот дар шахсан навиштан ва ба нашр расонидани натиҷаҳо ва муҳтавои асосии диссертатсия ифода ёфтааст; 4) - дар омода ва нашр кардани рисолаи илмӣ 61 мақолаи илмӣ, монография ва 19 адад дар маҷаллаҳои тақризишавандаи Тоҷикистон (7 адад дар алоҳидагӣ) интишор гардидааст, ки ҳаҷми умумии онҳо 22,5 ҷузъи ҷопиро ташкил медиҳад.

Шурои диссертатсионӣ ба хулоса омад, ки таҳқиқоти диссертатсионии Раҳмонзода Зоир Файзалӣ дар мавзӯи «Ташаккул ва рушди низоми идоракунии сифати хизматрасониҳои таълимӣ дар заминаи татбиқи технологияҳои иттилоотӣ ва усулҳои амсиласозӣ (назария, методология ва амалия)» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисосҳои: 08.00.00 – Илмҳои иқтисодӣ (08.00.09 – Методҳои математикӣ ва афзорӣ (инструменталӣ) дар иқтисодиёт); 08.00.05 – Иқтисодиёти соҳаҳои хизматрасонӣ (08.00.05.02 – Хизматрасонӣ дар соҳаҳои илм, маориф ва иҷтимоиёт), қори қомилан анҷомёфтаи илмию таҳассусӣ ба ҳисоб рафта, аз тарафи муаллиф мустақилона анҷом шуда, дорои унсурҳои навгонии илмӣ мебошад ва мубрам буда, аз аҳамияти назариявӣ амалӣ бархурдор аст ва дар асоснок намудани ҷиҳатҳои назариявӣ ва амалии рушди низоми идоракунии сифати хизматрасониҳои таълимӣ сахм гузошта, имкон медиҳад, ки масоили ҳалталаби соҳа ҳаллу фасл гарданд.

Диссертатсия аз рӯи ихтисоси 08.00.00 – Илмҳои иқтисодӣ (08.00.09 – Методҳои математикӣ ва афзорӣ (инструменталӣ) дар иқтисодиёт) ба бандҳои: 1.2., 1.4, 1.9, 2.1, 2.5, 2.10, ва аз рӯи ихтисоси 08.00.05 – Иқтисодиёти соҳаҳои хизматрасонӣ (08.00.05.02 – Хизматрасонӣ дар соҳаҳои илм, маориф ва иҷтимоиёт) ба бандҳои: 1,2,4,5,13,14,16,17 Шиносномаи ихтисосҳои илмии ҚОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқат мекунад.

Дар маҷлиси Шурои диссертатсионии 6D.ҚОА-014 аз санаи 21.06.2024 қарори сазовор донишманди Раҳмонзода Зоир Файзалӣ ба дараҷаи илмии доктори илмҳои иқтисодӣ қабул карда шуд.

Ҳангоми гузаронидани овоздиҳии пинҳонӣ дар маҷлиси шурои диссертатсионӣ аз 18 нафар аъзои шуро 18 нафар, аз ҷумла, бо ҳуқуқи овоздиҳӣ 17 нафар, аз онҳо докторони илм 17 нафар, мутахассисон аз рӯи ихтисоси диссертатсияи баррасишаванда 10 нафар иштирок доштанд. Овоз доданд: ба тарафдории додани дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ овоз доданд: тарафдор - 17 нафар, муқобил - нест, бетараф - нест, бюллетени безътибор – нест.

Раиси шурои диссертатсионӣ,
доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор

Факеров Х.Н.

Котиби илми шурои диссертатсионӣ,
номзади илмҳои иқтисодӣ

Убайдуллоев Ф.К.

21 июни соли 2024.